

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΥΠ 804	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία της εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΜΑΘΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, το οποίο απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές του Τμήματος. Συνιστά ένα εκ των τεσσάρων μαθημάτων με τα οποία οι φοιτητές αποκτούν παιδαγωγική επάρκεια.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=3618		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος: Οι φοιτητές εμβαθύνουν στα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των παιδιών και των εφήβων. - Οι φοιτητές αντιλαμβάνονται την σύνδεση των σύγχρονων θεωριών νοημοσύνης με την αποτελεσματική μάθηση. - Οι φοιτητές εκτιμούν την ανάγκη για μία αναπτυξιακά κατάλληλη εκπαίδευση που είναι προσαρμοσμένη στο τρέχον αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών. - Οι φοιτητές ανακαλύπτουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις του φαινομένου της μάθησης μέσω των θεωριών μάθησης και την εφαρμογή τους προς όφελος των μαθητών για μία παιδαγωγική διαδικασία που κινητοποιεί τον μαθητή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στους ψυχολογικούς παράγοντες που συνδέονται με την διδασκαλία, τη μάθηση, καθώς και την ομαλή συνύπαρξη των μαθητών και των εκπαιδευτικών στην τάξη. Πραγματεύεται τις διαδικασίες που οδηγούν στην αποτελεσματική διδασκαλία δίνοντας έμφαση στα ατομικά και τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των μαθητών, καθώς και στις σχέσεις αλληλεπίδρασης που δημιουργούνται ανάμεσα στους μαθητές και το σχολικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τους εκπαιδευτικούς. Στο μάθημα εξετάζονται τα γνωστικά και τα κοινωνικοσυναισθηματικά χαρακτηριστικά της ανάπτυξης των μαθητών κάθε σχολικής βαθμίδας καθώς και τα ερευνητικά δεδομένα που συνδέουν αυτά τα χαρακτηριστικά με τη διαδικασία και το φαινόμενο της μάθησης. Επίσης εξετάζονται οι σύγχρονες θεωρίες νοημοσύνης και οι θεωρίες μάθησης και η σύνδεσή τους με ζητούμενα της σύγχρονης εκπαίδευσης όπως είναι η δημιουργικότητα, τα κίνητρα και η αποδοχή της διαφορετικότητας.

Προτεινόμενη Κατανομή Διδακτέας Ύλης

1η εβδομάδα

- Ορισμός, αντικείμενο, στόχοι της Ψυχολογίας της εκπαίδευσης.
- Ο ρόλος της έρευνας στην εκπαιδευτική ψυχολογία.
- Τα εργαλεία της έρευνας στην εκπαιδευτική ψυχολογία.
- Τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τους ερευνητές.

2η εβδομάδα

- Τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής διδασκαλίας.
- Τα χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού.
- «Στοχαστικός» εκπαιδευτικός.

3η εβδομάδα

- Νοημοσύνη- Απόψεις-Ορισμοί, ιστορική αναδρομή-Ερωτήματα
- Νοημοσύνη- Σύγχρονες θεωρίες.
- Η θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης.
- Συναισθηματική Νοημοσύνη.
- Η εφαρμογή των θεωριών νοημοσύνης στο σχολείο.

4η εβδομάδα

- Η μάθηση: Ορισμοί.
- Τα στάδια μάθησης.
- Τα επίπεδα μάθησης.
- Οι θεωρίες της μάθησης: αντικείμενο και στόχος

5η εβδομάδα

- Οι συμπεριφοριστικές θεωρίες μάθησης.
- Η εφαρμογή του συμπεριφορισμού στη σχολική τάξη.
- Η θεωρία περί «κοινωνικής μαθήσεως» Bandura.

6η εβδομάδα

- Οι γνωστικές Θεωρίες Μάθησης.
- Η εφαρμογή των γνωστικών Θεωριών Μάθησης στη σχολική τάξη.
- Ο δομισμός ή εποικοδομητισμός (constructivism).
- Κλασσικός εποικοδομισμός .

7η εβδομάδα

- Γνωστικός Εποικοδομητισμός Piaget
- Κατασκευαστικός εποικοδομισμός Papert
- Κοινωνικός εποικοδομητισμός Vygotsky
- Συνεργατική μάθηση
- Ανακαλυπτική μάθηση Bruner

8η εβδομάδα

- Ο ορισμός της ανάπτυξης
- Οι θεωρίες για την ανάπτυξη.
- Εξελικτικές θεωρίες.
- Θεωρίες επεξεργασίας πληροφοριών.
- Θεωρίες συστημάτων.

9η εβδομάδα

- Η πορεία της ανάπτυξης στη μέση παιδική ηλικία.
- Η βιολογική ανάπτυξη στη μέση παιδική ηλικία.
- Η γνωστική ανάπτυξη στη μέση παιδική ηλικία.
- Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη στη μέση παιδική ηλικία.
- Η επίδραση της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη.

10η εβδομάδα

- Ανάπτυξη των παιδιών στη διάρκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Πρώιμη εφηβεία- μέση εφηβεία- όψιμη εφηβεία.
- Η Γνωστική ανάπτυξη στην εφηβεία.
- Η Γλωσσική ανάπτυξη στην εφηβεία.
- Η Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη στην εφηβεία
- Η εκπαίδευση των εφήβων.
- Απόκτηση ταυτότητας του Εγώ.

11η εβδομάδα

- Τα κίνητρα, Ορισμός-έρευνα.
- Τα κίνητρα στη μάθηση. Ενδογενή-εξωγενή κίνητρα.
- Θεωρίες κινήτρων.
- Χρήση των κινήτρων στην εκπαίδευση.

12η εβδομάδα

- Η διαχείριση της τάξης.
- Η οργάνωση της σχολικής τάξης για την αποτελεσματική διαχείριση της.
- Η χρήση κανόνων και διαδικασιών για τη διατήρηση του ενδεδειγμένου για τη μάθηση περιβάλλοντος.
- Οι μέθοδοι και οι τεχνικές τις οποίες εφαρμόζει ο εκπαιδευτικός προκειμένου να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας.

13η εβδομάδα

- Το φαινόμενο της δημιουργικότητας
- Η δημιουργικότητα στην εκπαίδευση
- Ο ρόλος της Τέχνης στην ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης των μαθητών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	
	Επισκόπηση της βιβλιογραφίας.	50

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Συμπερασματική αξιολόγηση. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει τα θέματα που αναλύθηκαν στις διαλέξεις του μαθήματος, και καταμετράει τα μαθησιακά αποτελέσματα. Η αναφορά σε θεματικές περιοχές στην πλατφόρμα του e-course διαμορφώνει για τους φοιτητές το πλαίσιο στο οποίο αξιολογούνται, θέτοντας τα κριτήρια. Προβλέπεται γραπτή εξέταση και στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πανεπιστημιακά Συγγράμματα:

- Elliott Stephen N., Kratochwill Thomas R., Littlefield-Cook Joan, Travers John F. (2008). Εκπαιδευτική ψυχολογία. Αθήνα: Gutenberg.
- Σούλης Σπυρίδων-Γεώργιος. (2020). Σπουδή στη νοητική αναπηρία, Αθήνα: Gutenberg.

2. Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). Εκπαιδευτική ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία (Κ. Λυκισάκου, Α. Μπακοπούλου, Μτφ. – Π. Δημητροπούλου, Επιμ.). Αθήνα: Κριτική.
- Cohen J. (Ed.) (2001). Caring classrooms/Intelligent schools: The social emotional education of young children. New York: Teachers College Press.
- Cole, M. & Cole, S. (2002). Η Ανάπτυξη των Παιδιών. Γνωστική και Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη κατά τη Νηπιακή και Μέση Σχολική Ηλικία. (Επιμ.: Ζ.Μπαμπλέκου, Μτφρ.: Μ. Σόλμαν). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
- Collins, M. (2007). Circle Time for the Very Young. New York: Paul Chapman,
- Fontana, D. (1996). Ψυχολογία για εκπαιδευτικούς (Μτφ. Μ. Λώμη). Αθήνα: Σαββάλας.
- Gardner, H. (2010). Frames of Mind. Η θεωρία των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης (μτφρ. Π. Γεωργίου). Αθήνα: Μαραθιά
- Golbeck, S. (2001). Psychological Perspectives on Early Childhood Education. Reframing Dilemmas in Research and Practice. New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Goleman, D. (1998). Η συναισθηματική νοημοσύνη. Γιατί το EQ είναι πιο σημαντικό από το IQ (μτφρ. Α. Παπασταύρου). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Goswami, U. (2002). Blackwell handbook of childhood cognitive development. Cornwall: Blackwell.
- Illeris, K. (επιμ.) (2009). Σύγχρονες Θεωρίες Μάθησης (μτφρ. Γ. Κουλαουζίδης). Αθήνα: Μεταίχμιο
- Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., & Sheehy, K. (2020). Η ψυχολογία της εκπαίδευσης (Γ. Κωνσταντινίδη, Μτφ. – Ε. Ανδρέου, Επιμ.). Αθήνα: Πεδίο.
- Καραγιαννοπούλου, Ε. (2007). Για τη μάθηση: Η σημασία του σχεσιακού παράγοντα. Αθήνα: Gutenberg.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (1998). Τα κίνητρα στην εκπαίδευση. Αθήνα: Ελληνικά

Γράμματα.

- Μπαμπάλης, Θ. (2012). Η ζωή στη σχολική τάξη. Αθήνα: Διάδραση.
- Μπασέτας, Κ. (2007). Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση στο Σχολείο. Αθήνα: Ατραπός.
- O'Donnell A. M., Reeve J., & Smith J. K. (2021). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση (Δ. Τομαράς, Μτφ. – Γ. Μανωλίτσης & Φ. Αντωνίου, Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Ormrod Ellis Jeanne ,επιστ. επιμ Κόκκινος Κων/νος. (2020) Ψυχολογία της μάθησης. Αθήνα: Gutenberg.
- Πασιαρδή, Γ. (2001). Το σχολικό κλίμα. Θεωρητική ανάλυση και εμπειρική διερεύνηση των βασικών παραμέτρων του. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
- Pollard, A. (2006). Reflective Teaching. London: Continuum.
- Πόρποδας, Κ. (2003). Η μάθηση και οι δυσκολίες της (γνωστική προσέγγιση). Πάτρα: Αυτοέκδοση.
- Roud, L, επιστ. Επιμ. Νίκα Β. (2014). Πώς μαθαίνουν τα παιδιά. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Santrock, J. W. (2021). Εκπαιδευτική Ψυχολογία (6η έκδ., Ε. Ρέντα, Μτφ. – Α. Σ. Αντωνίου & Φ. Πολυχρόνη, Επιμ.). Εκδ. Τζιόλας.
- Slavin, R. E. (2007). Εκπαιδευτική ψυχολογία: Θεωρία και πράξη, (Επιμ. Έκδ. Κ. Μ. Κόκκινος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Vygotsky, L. S. (1993). Σκέψη και Γλώσσα (μτφρ. Α. Ροδή). Αθήνα: Γνώση.
- Vygotsky, L. S. (1997). Νους στην κοινωνία: Η ανάπτυξη των Ανώτερων Ψυχολογικών Διαδικασιών (μτφρ. Α. Μπίμπου & Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.
- Woolfolk, A. (2019). Εκπαιδευτική Ψυχολογία (2η έκδ., Ν. Κουβαράκου, Μτφ. – Ε. Μακρή – Μπότσαρη, Επιμ.). Εκδ. Ίων
- Χατζηρήστου, Χ. (2004). Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο: Πρόγραμμα προαγωγής της ψυχικής υγείας και της μάθησης. Αθήνα: Τυπωθήτω.